

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA DEN HAAG

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**

Directie Natuur en Biodiversiteit

Bezoekadres

Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres

Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)

www.rijksoverheid.nl/Inv

Ons kenmerk

DGAN-NB / 17186817

Uw kenmerk

2017Z14413/2017D31450

Datum 19 december 2017

Betreft Reactie op verzoek om commentaar op brief en rapport
Dierenbescherming

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u mijn reactie op het verzoek van de vaste commissie voor Economische Zaken van 8 november jl. om commentaar op een brief die Dierenbescherming op 30 oktober 2017 aan de provincies heeft gestuurd, waarin zij het rapport '*Kruidenmengsels of saladebuffetten: maatregel om ganzenschade te beperken en biodiversiteit te stimuleren?*' ter informatie aanbiedt. Dit rapport heeft Bureau Altenburg en Wymenga in opdracht van Dierenbescherming opgesteld om te onderzoeken of het Pure Graze® Systeem een oplossing zou kunnen bieden voor de schadeproblematiek van ganzen zonder tot afschot te hoeven overgaan en tegelijkertijd een stimulans voor biodiversiteit in weilanden zou kunnen vormen.

Ik waardeer het dat Dierenbescherming probeert om alternatieven te zoeken voor het oplossen van de schadeproblematiek die de grote aantallen ganzen veroorzaken op weidegronden. Om daarbij tegelijkertijd ook de biodiversiteit van deze weidegronden te willen verbeteren, spreekt mij zeker aan. Het is aan de agrariërs zelf om na te gaan in hoeverre dit inpasbaar is in de bedrijfsvoering, waarbij ook andere elementen een rol spelen zoals voedingswaarde en graslandmanagement.

Ik maak uit de conclusies van het rapport op dat de bijdrage van het Pure Graze® Systeem aan het verminderen van landbouwschade door ganzen relatief beperkt is. Vooral in het stadium dat de grasbegroeiing hoog is, maakt het Pure Graze® Systeem een gebied minder aantrekkelijk voor ganzen. In de daaraan voorafgaande groeifasen van het gras, waarvan veelal sprake is op de melkveebedrijven, is er veel minder verschil in aantrekkingskracht op de ganzen. Voor de situatie rond Schiphol is dit systeem volgens het rapport niet direct toepasbaar. Positief is dat de meer gevarieerde samenstelling van het gewas een goede invloed heeft op de bodemecologie en -structuur, waardoor de biodiversiteit aan insecten kan toenemen. De hogere begroeiing geeft ook meer dekking voor kuikens van weidevogels, wat het risico op predatie beperkt, maar maakt het voor weidevogels weer moeilijker om hun voedsel uit de bodem te halen.

**Directoraat-generaal Agro en
Natuur**
Directie Natuur en Biodiversiteit

Ons kenmerk
DGAN-NB / 17186817

Zoals gezegd is het aan de agrariërs zelf om hierin keuzes te maken. De Dierenbescherming heeft met dit rapport een positieve stimulans gegeven aan het zoeken naar oplossingen in lastige dilemma's die zich voordoen in de agrarische bedrijfsvoering en het omgaan met natuur.

Carola Schouten
Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit